

Nr 8.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring
av 15 § kungörelsen den 22 januari 1937 angående
vägmärken.*

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 295, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Lundberg* hemställt, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att det avsnitt i 15 § punkt i) KK 22 januari 1937 angående vägmärken, som börjar med 'dock att sådan förbudstavla . . .' och slutar med 'Ej fri parkering . . .' måtte utgå.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

I § 2 andra stycket *ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868* föreskrives, att dragare icke må ställas så, att rörelsen därav hindras eller uppehålls, ej heller fodras eller lämnas fränspänd vid åkdonet annorstädes å gata eller annan allmän plats än där sådant är av magistraten tillåtet. Med stöd av grunderna för denna bestämmelse har det ansetts tillkomma magistrat att meddela föreskrifter om parkeringsställen för motorfordon å gator och andra allmänna platser. Vad i nyssnämnda författningsrum sägs om magistrat skall, enligt § 29 ordningsstadgan, gälla i Stockholm för polis-kammaren och i stad, där magistrat ej finnes, för kommunalborgmästaren.

I det av *1944 års trafikförfattningssakkunniga* den 15 maj 1948 avgivna betänkandet (SOU 1948: 34) med förslag till *vägtrafikförordning m. m.* föreslås emellertid, att sådana lokala föreskrifter av mera omedelbart trafikreglerande natur, t. ex. beträffande parkering, skola utfärdas med stöd av enhetliga i vägtrafikförordningen givna bestämmelser och icke såsom nu med stöd av ordningsstadgan. Enligt 62 § i förslaget skall det tillkomma, så vitt angår stads område, stadens polismyndighet och eljest länsstyrelsen att beträffande viss allmän väg, gata eller annan allmän plats eller beträffande samtliga dylika vägar inom visst område meddela erforderliga föreskrifter, avseende bland annat parkering eller annan uppställning av fordon.

Vad beträffar sättet för parkeringsföreskrifternas bringande till allmänhetens kännedom gäller nu följande. Enligt 15 § första stycket i) *vägmärkeskungörelsen* skall parkeringsförbud angivas med tecken, bestående av en rund gul tavla med röd bård och ett svart P, överstruket med ett rött snedstreck. Tavlan, som enligt kungörelsen skall hava en diameter av 650 mm., skall enligt 17 § kungörelsen anbringas fristående. Sådan förbudstavla erfordras dock icke inom område av stad eller samhälle, beträffande vilket allmänt förbud mot parkering utanför särskilt angiven parkeringsplats eller eljest

allmänna bestämmelser om dylik parkering av vederbörande myndighet i särskild kungörelse meddelats. I den mån så lämpligen kan ske, böra de yttre gränserna för dylikt område utmärkas genom förbudstavla med text, exempelvis »Ej fri parkering». Enligt 22 § vägmärkeskungörelsen kunna vidare uppsättas vägmärken till upplysning om vägs nyttjande såsom parkeringsplats, mötesplats, gångbana, cykelbana, ridväg eller dylikt ävensom för upplysning om tillstånd till parkering utanför särskilt angiven parkeringsplats. Sådant vägmärke skall utgöras av en målad gul tavla med en 2,5 centimeter bred svart bård. Tavlan skall, om den utmärker parkeringsplats eller mötesplats, hava en höjd av minst 40 centimeter men eljest minst 20 centimeter. Tavlan skall, såvida ej vederbörande myndighet annorlunda bestämmer, anbringas fristående.

I det betänkande med förslag till vägtrafikstadga m. m., som den 20 april 1944 avgavs av en inom kommunikationsdepartementet tillkallad utredningsman (SOU 1944: 18), har enahanda spörsmål, som i motionen avses, berörts. Utredningsmannen anför däri bland annat följande:

»De nuvarande i vägmärkeskungörelsen angivna tavlorna för parkeringsförbud kunna av praktiska skäl icke uppsättas i tillräckligt antal i städer med mera invecklade parkeringsförhållanden, då detta skulle medföra uppsättandet av en skog av stolpar med ty åtföljande bristande överskådlighet. Skulle man använda den i vägmärkeskungörelsen anvisade utvägen att för visst område utfärda generellt parkeringsförbud samt att med skyltar enligt 22 § vägmärkeskungörelsen å hushörnen utmärka de lättnader i förbudet, som gällde för olika gator och tider, skulle de gathörn, för vilka inga lättnader gällde, bliva utan skyltar, vilket icke kan anses tillfredsställande. Detta system skulle då rätteligen kompletteras på så sätt att de nuvarande runda tavlorna för parkeringsförbud, eventuellt i förminskad storlek, uppsattes vid dessa gator. Härigenom skulle skyltar av helt olika färg komma att kombineras, vilket icke är att tillråda. De runda skyltarna lämpa sig ej heller för uppsättning i anslutning till gatuskyltarna. Ett nytt system måste därför införas.»

1944 års trafikförfattningssakkunniga ha den 12 februari 1949 framlagt betänkande med förslag till ny vägmärkeskungörelse (stencilerat). De sakkunniga framhålla däri, att nuvarande bestämmelser angående uppställning av fordon å väg (9 § vägtrafikstadgan och § 2 ordningsstadgan för rikets städer) äro i sådan mån restriktiva, att man — i vart fall såvitt angår städer och därmed jämställda samhällen — torde kunna tala om att förbud principiellt råder mot sådan uppställning. Vidare har av de sakkunniga anförts:

»Enligt 49 § i de sakkunnigas förslag till vägtrafikförordning (som motsvarar de båda nyssnämnda författningsrummen) är däremot uppställning av fordon å väg i och för sig tillåten. Uppställning är förbjuden endast om annan trafik därigenom onödigtvis hindras eller störes eller om annat sådant förhållande, som i paragrafen särskilt anges, är för handen. Därest de sakkunnigas förslag i denna del godtages, synes följdriktigt, att lokala trafikföreskrifter rörande uppställning av fordon å väg annorstädes än å parkeringsplats principiellt anses innefatta förbud eller inskränkning och sålunda böra tillkännagivas genom förbudsmärken. Med hänsyn härtill och då den nuvarande anordningen med publicering ömsom med förbudsmärke och öm-

som med upplysningsmärke även i och för sig synes mindre tilltalande, ha de sakkunniga ansett de i vägmärkeskungörelsen upptagna bestämmelserna om upplysningsmärke för tillstånd till parkering utanför parkeringsplats böra utgå. Med hänsyn till allmänhetens befogade intresse av att meddelade föreskrifter om uppställning av fordon bliva tillkännagivna genom vägmärken ha de sakkunniga icke i sitt förslag upptagit någon motsvarighet till bestämmelsen i 15 § i) vägmärkeskungörelsen om befrielse i vissa fall från skyldighet att uppsätta märken angående förbud mot parkering.»

I enlighet med vad sålunda anförts ha de sakkunniga föreslagit följande regler i ifrågavarande hänseende (10 § 14 och 15 punkterna samt 13 § första st.):

Förbud att parkera fordon skall angivas med tecken av visst utseende.

Förbud att uppställa fordon med överskridande av viss tid skall angivas med det eller de tal, som utmärker högsta tillåtna tiden, räknad i timmar och minuter. Efter nämnda tal skola utsättas bokstäverna 'tim' respektive 'min'.

För tillkännagivande av förbud mot parkering må, där så finnes lämpligt, anbringas föreskrivet märke med en diameter, minskad till 200 millimeter (*miniatyrmärke*).

De sakkunniga ha, i anslutning till den sistnämnda bestämmelsen, uttalat, att om möjlighet öppnas för användande av miniatyrmärken, vilka kunna anbringas å husväggar o. d., torde en utvidgad publiceringsskyldighet icke behöva vara förenad med alltför betydande olägenheter.

Slutligen må erinras, att enligt det berörda förslaget till vägtrafikförordning med parkering skall förstås uppställning av fordon, dock ej uppställning tillfälligt under kortare tid för åkandes av- eller påstigning, för av- eller pålastning av gods eller för annat liknande ändamål.

Utskottet. I det förslag till ny kungörelse angående vägmärken m. m., som framlagts av 1944 års trafikförfattningssakkunniga, ha upptagits ändrade bestämmelser med avseende å sådana vägmärken, som angiva förbud att parkera fordon. Enligt den föreslagna ordningen skall sådant förbud angivas genom särskilt tecken. Den bestämmelse i gällande vägmärkeskungörelse, som i förevarande motion föreslås skola utgå, har ej någon motsvarighet i förslaget. Den nya vägmärkeskungörelsen är avsedd att träda i kraft samtidigt med den vägtrafikförordning, varom proposition är att förvänta till årets riksdag. Då en ändring av berörda regler i av motionären önskad riktning inom en nära framtid således är att förvänta, anser utskottet ej skäl föreligga att föreslå några åtgärder i anledning av motionen.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion, II: 295, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 23 februari 1950.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Forslund, Sten, Wistrand, Sunne, Nils Elowsson, Wahlund* och Bengtson.

från andra kammaren: herrar Jacobsson i Igelsbo, Hellbacken, Ryberg, fru Sandström, herrar Nilsson i Göteborg, Lundberg, Andersson i Alfredshem och fröken Wetterström*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.